

eman ta zabal zazu

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

Filosofiaren Historia

USE 2022

www.ehu.eus

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

UNIBERTSITATERA SARTZEKO
PROBAK

2022ko OHIKOA

**FILOSOFIAREN
HISTORIA**

PRUEBAS DE ACCESO A LA
UNIVERSIDAD

ORDINARIA 2022

**HISTORIA DE LA
FILOSOFÍA**

**Azterketa honek lau aukera ditu: A, B, C eta D. Horietako bat hautatu behar duzu.
Ez ahaztu azterketako orrialde guztietan kodea jartzea.**

A AUKERA

“Ama, **filosofia**ren gazteluaz beraz jabetu zara. Hitzak besterik ez zaizkizu falta izan, *Hortensius* izeneko liburuan, filosofia alde eta gorespenerako liburu hartan, Tullius-ek bezala aditzera emateko: *Hara nola guztiek, ez filosofoek hain zuzen, baina bai eztabaidarako prest daudenek, nahi bezala bizi direnak **zoriontsu** direla diote. Oker handia! Komeni ez dena nahi izatea zoritxar ezin handiagoa baita. Nahi dena ez lortzea ez da komeni ez dena lortzea bezain txarra. Gaitz handiagoak dakartza borondatearen txarkeriak, zorteak ondasunak baino”.*

Agustin Hiponakoa: *Bizitza zoriontsuaz* 2, 10.

GALDERAK

1. BLOKEA. TESTUA ULERTZEA

1.1 Laburtu ezazu pasarteak, testuko ideiak eta ideien arteko loturak errespetatuz. (1 puntu).

1.2 Azaldu itzazu azpimarraturiko terminoak. (1 puntu) (50-75 hitz termino bakoitzeko).

1.3 Testuaren tesia kontuan hartuta (desioaren eta zoriontasunaren arteko lotura estua dela, hain zuzen), idatz ezazu disertazio labur bat tesiaren aldeko gutxienez argudio bat eta haren kontrako beste bat emanaz. Ondoren, aurkez ezazu tesiaren inguruko zure hausnarketa. (3 puntu). (200-300 hitz).

2. BLOKEA. EDUKIAK ETA TESTUINGURUAN KOKATZEA

2.1 Jainkoaren existentzia eta ideia eredugarriak. (1.5 puntu). (Gehienez 150 hitz).

2.2 Historiaren filosofia Agustinen idatzietan: Jainkoaren Hiria. (1.5 puntu). (Gehienez 150 hitz).

2.3 Ezagutza: arrazoimena eta fedea Agustinen eta Tomasen idatzietan. (2 puntu). (Gehienez 250 hitz).

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

UNIBERTSITATERA SARTZEKO
PROBAK

2022ko OHIKOA

**FILOSOFIAREN
HISTORIA**

B AUKERA

PRUEBAS DE ACCESO A LA
UNIVERSIDAD

ORDINARIA 2022

**HISTORIA DE LA
FILOSOFÍA**

“Maixuak ikasleari irakasten diona doktorearen zientzia da, engainatzen ez ba dio, eta hori Jainkoaz esatea ez da zilegi. Jainkoak ezarri ditu gure baitan lehen printzipioen ezagutza, bera izan baita gure izaeraren egilea. Lehen printzipio horiek, beraz, jainkozko jakinduriaren barnean daude. Ondorioz, horien aurka dagoen guztia Jainkozko jakinduriaren aurka dago. Hori ez da Jainkoaren bidea. Eta hortik, goi-agerkunde bidez ditugun egiek ezin dute ezagutza naturalaren aurkakoak izan”.

Tomas Akinokoa: *Summa contra gentiles* 1, 7, 3.

GALDERAK

1. BLOKEA. TESTUA ULERTZEA

1.1 Laburtu ezazu pasartea, testuko ideiak eta ideien arteko loturak errespetatuz. (1 puntu).

1.2 Azaldu itzazu azpimarraturiko terminoak. (1 puntu). (50-75 hitz termino bakoitzeko).

1.3 “Jainkoak ezarri du gure baitan lehen printzipioen ezagutza, bera izan baita gure izaeraren egilea” tesia kontuan hartuta, idatz ezazu disertazio labur bat tesiaren aldeko gutxienez argudio bat eta haren kontrako beste bat emanez. Ondoren, aurkez ezazu tesiaren inguruko zure hausnarketa. (3 puntu). (200-300 hitz).

2. BLOKEA. EDUKIAK ETA TESTUINGURUAN KOKATZEA

2.1 Deskriba ezazu nola frogatzen duen Tomas Akinokoak Jainkoaren existentzia, mugimenduan oinarriturik. (1.5 puntu). (Gehienez 150 hitz).

2.2 Lege Naturala Tomas Akinokoaren idatzietan. (1.5 puntu). (Gehienez 150 hitz).

2.3 Jainkoaren existentzia Agustinen eta Tomasen idatzietan. (2 puntu). (Gehienez 250 hitz).

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

UNIBERTSITATERA SARTZEKO
PROBAK

2022ko OHIKOA

**FILOSOFIAREN
HISTORIA**

PRUEBAS DE ACCESO A LA
UNIVERSIDAD

ORDINARIA 2022

**HISTORIA DE LA
FILOSOFÍA**

C AUKERA

“Eichmann ez zen ergela. Buruarinkeria hutsak —ergelkeriarekin inola ere ezin berdindu den gauza— bultzatu zuen garai hartako gaizkile handienetako bat bihurtzera. Eta hori «**hutsala**» baldin bada, baita xelebrea ere, munduko borondaterik onenarekin ere ezin baldin bazaio Eichmanni deabruzko sakontasunik egotzi, hala eta guztiz ere, ezin esan genezake gauza arrunta denik. (...). Errealitatetik horren urruti egotea, buruarinkeria hori, kaltegarriagoa izan daiteke **giza-naturak**, ausaz, berezkoak dituen sen gaizto guztiak batera hartuta baino, eta huraxe izan zen, hain zuzen ere, Jerusalem eman zen irakasbidea.”

Hannah Arendt, *Eichmann Jerusalem*, “Post Scriptum”.

GALDERAK

1. BLOKEA. TESTUA ULERTZEA

- 1.1. Laburtu ezazu pasartea, testuko ideiak eta ideien arteko loturak errespetatuz. (1 puntu).
- 1.2. Azaldu itzazu azpimarraturiko terminoak. (1 puntu). (50-75 hitz termino bakoitzeko).
- 1.3. Hannah Arendten ustez, “*edozein pertsona da krimenik izugarriena egiteko gai, bere ekintzei buruz hausnartzen ez badu*”. Idatz ezazu disertazio labur bat, tesiaren aldeko gutxienez argudio bat eta haren kontrako beste bat emanaz. Ondoren, aurkez ezazu zure gogoeta pertsonala tesi horri buruz. (3 puntu). (200-300 hitz).

2. BLOKEA. EDUKIAK ETA TESTUINGURUAN KOKATZEA

- 2.1. Totalitarismoaren jatorria: gaitz absolutua. (1.5 puntu). (Gehienez 150 hitz).
- 2.2. Giza bizitzaren baldintzatzaileak: landu, fabrikatu, ekin. (1.5 puntu). (Gehienez 150 hitz).
- 2.3. Ideia feministen garapena Ilustraziotik XXI. mendera. Beauvoirren lanaren ekarpen nagusiak. (2 puntu). (Gehienez 250 hitz).

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

UNIBERTSITATERA SARTZEKO
PROBAK

2022ko OHIKOA

**FILOSOFIAREN
HISTORIA**

PRUEBAS DE ACCESO A LA
UNIVERSIDAD

ORDINARIA 2022

**HISTORIA DE LA
FILOSOFÍA**

D AUKERA

“Aski ote da legeak, erakundeak, ohiturak, iritzi orokorra eta gizarte-testuinguru guztia aldatzea emakumeak eta gizonak parekoak izan daitezen zinez? “Emakumeak emakume izango dira beti”, esaten dute sinesgogorrek; eta beste igarle batzuek profetizatzen dute emakumeek, **feminitateaz** gabetuz gero, ez dutela gizon izatea lortuko, baizik munstro bilakatuko direla. Hori esatea oraingo emakumea naturak sortua dela onartzea da; berriro esan beharra dago, ordea, gizadian ez dagoela ezer ere naturalik, eta zibilizazioak sorturiko produktu bat dela emakumea ere, beste batzuk bezala; bestek jatorritik esku hartu du emakumearen **destinoa** moldatzen: esku-hartze hori bestelakoa balitz, emaitza ere bestelakoa litzateke guztiz. Emakumea ez dute hormonek definitzen, ez sen misterioitsu batzuek, baizik kontzientzia arrotzen bitartez bere gorputza eta munduarekiko harremana atzemateko duen moduak.”

Simone de Beauvoir, *Bigarren sexua*, “Ondorioa”.

GALDERAK

1. BLOKEA. TESTUA ULERTZEA

- 1.1. Laburtu ezazu pasartea, testuko ideiak eta ideien arteko loturak errespetatuz. (1 puntu).
- 1.2. Azaldu itzazu azpimarraturiko terminoak. (1 puntu). (50-75 hitz termino bakoitzeko).
- 1.3. Simone de Beauvoirren ustez, “*ez da emakume jaiotzen, bilakatu egiten da*”. Idatz ezazu disertazio labur bat, gutxienez tesiaren aldeko argudio bat eta haren kontrako beste bat emanaz. Ondoren, aurkez ezazu zure gogoeta pertsonala tesi horri buruz. (3 puntu). (200-300 hitz).

2. BLOKEA. EDUKIAK ETA TESTUINGURUAN KOKATZEA

- 2.1. Filosofia existentzialisten ideia nagusiak. (1.5 puntu). (Gehienez 150 hitz).
- 2.2. Zer da emakume izatea? “Emakume” kategoriaren problematizazioa. (1.5 puntu). (Gehienez 150 hitz).

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

UNIBERTSITATERA SARTZEKO
PROBAK

2022ko OHIKOA

**FILOSOFIAREN
HISTORIA**

*PRUEBAS DE ACCESO A LA
UNIVERSIDAD*

ORDINARIA 2022

***HISTORIA DE LA
FILOSOFÍA***

2.3. Totalitarismoen jatorria: gaitz absolutua. (2 puntu). (Gehienez 250 hitz).

2022

**ZUZENTZEKO ETA KALIFIKATZEKO IRIZPIDEAK
CRITERIOS DE CORRECCIÓN Y CALIFICACIÓN**

FILOSOFIAREN HISTORIA

	1. BLOKEA. DESKRIBATZAILEAK	GEHIENEZKO NOTA
1.1	Ikasleak berari proposatutako testuaren atal batzuk kopiatu besterik ez du egiten, eta, laburpen gisa, testuan jasota dauden tesi eta ideiak adierazten ditu.	0,25
	Ikasleak testuaren ideia nagusia ondo adierazten du, hitzez hitz errepikatu gabe, baina ez ditu jasotzen testuan jasota dauden ideien multzoa ezta ideien arteko lotura ere.	0.50
	Ikasleak testuan adierazten den ideia nagusia ondo adierazten du, hitzez hitz errepikatu gabe, eta horrekin lotura duten ideiak aipatzen ditu. Laburpenaren adierazpena edo egitura, halere, ez dira egokiak.	0,75
	Ikasleak testuaren laburpena egiten du, bertan jasotako ideiak eta horien arteko lotura errespetatzen ditu, ez du hitzez hitz errepikatzen eta argi eta zehatz adierazten du dena.	1
1.2.1	Ikasleak ondo deskribatzen du azpimarratutako kontzeptua, hitzaren definizio orokorra (0,1), egileak zertarako erabiltzen duen (0,3) eta hitz horren eraginez sortzen den problematika (0,1) azalduz.	0,5
1.2.2	Ikasleak ondo deskribatzen du azpimarratutako kontzeptua, hitzaren definizio orokorra (0,1), egileak zertarako erabiltzen duen (0,3) eta hitz horren eraginez sortzen den problematika (0,1) azalduz.	0,5
1.3.	Ikasleak ez du hurrengo maila lortzen.	0
	Ikasleak mintzaldiaren gaiaz zenbait ideia garatzen ditu, baina garapena arruntegia da edo euskarririk edota argibiderik gabekoa. Ez du azaltzen iritzi pertsonal egokirik.	1
	Ikasleak testuan planteatzen den gai filosofikoa ulertzen duela frogatzen du, eta arretaz aztertzen ditu ideiak eta argudioak garatzeko bi ikuspegi filosofiko. Adibideak egokiak dira, or ohar, eta nolabait erantzunaren euskarri izateko balio dute. Badago iritzi pertsonal egokien zantzuren bat..	2
	Ikasleak testuan planteatzen den gaia eraginkortasunez ulertzen duela frogatzen du, eta arretaz aztertzen ditu gaiarekiko bi ikuspuntu filosofiko, eztabaida kritikoa eginez. Adibideak egokiak dira,. Iritzi pertsonala egokia da.	3

CRITERIOS DE CORRECCIÓN Y CALIFICACIÓN ZUZENTZEKO ETA KALIFIKATZEKO IRIZPIDEAK

	2. BLOKEA. DESKRIBATZAILEAK	GEHIENEZKO NOTA
	Ikasleak ez du hurrengo maila lortzen.	0
2.1 eta 2.2	Ikasleak autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik, eta eskasa da kontzeptu filosofikoen erabilera edo ideiak ez daude ondo ordenatuta.	0,5
	Ikaslearen erantzunak hari egoki bati jarraitzen dio, azalpenak eta argudioak azaltzeko, eta eraginkorra da kontzeptu filosofikoen erabilera. Hala ere, autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik.	0,75
	Ikasleak autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuenen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik, baina eskasa da kontzeptu filosofikoen erabilera edo ideiak ez daude ondo ordenatuta.	1
	Ikaslearen erantzunak hari egoki bati jarraitzen dio, azalpenak eta argudioak azaltzeko, eraginkorra da kontzeptu filosofikoen erabilera eta autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuenak aipatzen ditu, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik.	1,5
2.3.	Ikasleak ez du hurrengo maila lortzen.	0
	Ikasleak autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik, eta eskasa da kontzeptu filosofikoen erabilera edo ideiak ez daude ondo ordenatuta.	0,5
	Ikaslearen erantzunak hari egoki bati jarraitzen dio, azalpenak eta argudioak azaltzeko, eta eraginkorra da kontzeptu filosofikoen erabilera. Hala ere, autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik.	1
	Ikasleak autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuenen aipamen partzial soila egiten du, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik, baina eskasa da kontzeptu filosofikoen erabilera edo ideiak ez daude ondo ordenatuta..	1,5
	Ikaslearen erantzunak hari egoki bati jarraitzen dio, azalpenak eta argudioak azaltzeko, eraginkorra da kontzeptu filosofikoen erabilera eta autorearen edo testuinguru historiko-filosofikoko ideia garrantzitsuenak aipatzen ditu, ideia horiek galderari erantzuteko aipagarriak izanik.	2